

Pasen: En liefde is sterker dan de dood

donderdag 2 april 2015

Vorbereid door: Corrie Hoogendorn, Annemarie Hoogwerdd Kroon, Ria Huisman, Liza Marquering, Christine Scheurkogel, Trinette Verhoeven, Fokke de Vries
Overweging: Trinette Verhoeven

Overweging

Over liefde gaat het vandaag: Jezus had de mensen die hem in de wereld toebehoorden lief en zijn liefde voor hen zou tot het uiterste gaan. Eigenlijk gaat het in relatie tot God altijd over liefde. God is liefde. Meer is er niet te weten. De boodschap van de bijbel is eigenlijk heel simpel. Eigenlijk. Maar waarom moeten we er dan steeds weer over praten? Waarom tobben we dan steeds weer.

Misschien wel hierom, omdat Gods liefde ongemakkelijk is. Of denkt u dat het gemakkelijk was om uw voeten te laten wassen. Wij durven het hier niet aan: op witte donderdag een voetwassing. We houden het bij het wassen van de handen. En zelfs dat is niet helemaal gemakkelijk.

Tijdens de voedselbank hebben we naar aanleiding van de internationale vrouwendag vrouwen de handen laten verzorgen. Een heuse manicure. Toen ik de vrouwen uitnodigde, waren er verschillende die zeiden: niets voor mij. Als ik dan doorvroeg dan vertelden ze dat ze op hun nagels beten. Stel je voor dat een ander dat zou zien.

Ik denk dat liefde heel dichtbij komt. En juist dat blijkt moeilijk te zijn. Want dichtbij kan je niets meer verstoppen. Moet je jezelf geheel en al bloot geven. Als iemand aan je voeten komt, dan ben je weerloos. Het verhaal van vanavond laat dat maar al te duidelijk zien. Jezus legt zijn bovenkleed af en slaat een linnen doek om, alsof hij een slaaf is. En hij begint de voeten van zijn leerlingen te wassen. Petrus voelt zich hogelijk opgelaten. Hij zegt wat de anderen misschien ook wel gevoeld hebben. Nee, heer. U mag mijn voeten niet wassen. Deze slavenarbeid aan mij. Dat nooit.

Het is op zich al tekenend dat het wassen van de voeten slavenarbeid was. Zoiets intiems kon je alleen laten doen door iemand die op een andere manier toch niet dichtbij jou kwam. Die je weg kon zetten als onbelangrijk. Als iemand die er niet toe doet. Maar Petrus schokt het des te meer. En ik vraag me af, waarom het nou juist zo erg was dat de dienst van het wassen van de voeten slavenarbeid was? Zou Petrus zich betrappt voelen? De andere evangelisten vertellen dat de leerlingen vaak strijden over de vraag wie het belangrijkste zal zijn. Johannes vertelt zoiets niet. En toch vertelt juist hij als enige van de voetwassing en van de schrik van Petrus.

Ik kan het niet anders dan in de hele lijn van het evangelie zien. In geen van de evangeliën is het zo duidelijk. Het optreden van Jezus moet wel tot de dood leiden. En dan moet u me goed verstaan. Bij Johannes is er niets dat zegt: hij moest dood om onze zonden. Nee, hij moest dood omdat zijn leven en zijn liefde de liefdeloosheid van de mensen bloot legden. Hun tekortkomingen. Ze konden het niet zien. In geen van de evangeliën moet Jezus zo vaak vluchten omdat de mensen de stenen op willen pakken om hem te stenigen.

Het gaat mis als hij duizenden mensen voedt. Het gaat mis als hij een blinde het gezicht geeft. Het gaat mis als hij Lazarus het leven geeft. Wie is die man? Wat doet hij? De mensen lopen achter hem aan. En stiekem denken al die mensen die het zat worden, en wij blijven achter. Wij kunnen niet wat hij doet. En misschien zouden we hun woorden en hun woede nog af kunnen doen als jaloezie. En dat zou makkelijk zijn. En het verhaal nog bij ons weg houden. Wie van ons zou jaloers op Jezus zijn. Het is toch prachtig wat hij doet? Maar zo simpel is het niet. De gebeurtenissen op de avond voor de terechtstelling van Jezus zeggen het glashard: zelfs de trouwste leerlingen voelen zich in de kijkerd staan bij Jezus' eindeloze liefde. Zelfs Petrus voelt zich ongemakkelijk, als Jezus zijn kleed afneemt en voor zijn voeten knielt.

De andere evangelisten vertellen over de laatste avond van Jezus en zijn leerlingen over de maaltijd. Johannes niet en Johannes is daar mee ongelooflijk scherp. Het kruis onthult hij als een aanklacht tegen de liefde, de onvoorwaardelijke liefde van God in Jezus Christus. Mensen toen waren helemaal niet zo blij met de liefde. Zij zeiden liever dat het moeilijk was. En dat je niet iedereen lief kunt hebben. Dat een offer

zinloos is, omdat de wereld toch niet verandert.

Ik zat zaterdag in de bioscoop en de vriendin naast me zei: ik heb de preek voor goede vrijdag al binnen. We keken naar een Russische film. Op een koude winteravond wordt loodgieter Dmitry Nikitin opgetrommeld om een gesprongen warmwaterleiding te repareren in een uitgeleefd flatgebouw ergens in Rusland. Een snelle inspectie leert Dima dat er meer aan de hand is; de fundering is verzakt, het gebouw kan ieder moment instorten. De bewoners moeten onmiddellijk geëvacueerd worden, anders zullen er doden vallen. Maar geloof maar niet dat het zo werkt. De autoriteiten zijn bang dat hun wanbeheer naar buiten komt. Alles gaat in de doofpot en Dima wordt vermoord. Waarom heb je toch niet gewoon aan ons gedacht, zegt zijn vrouw.

Liefde, ware liefde is gevaarlijk. Ware liefde gaat door dik en dun. En dat verandert niet. Ook vandaag niet. Ware liefde is ook eng. Ware liefde maakt op zijn minst verlegen. En verlegenheid wekt agressie op. Je zou nog denken dat Johannes een pessimist is geworden. Als het kruis een aanklacht is geworden voor ons allen. Wat blijft er dan nog voor ons over?

Ik kan vandaag niet stoppen bij de aanklacht. Dat zou te erg zijn. Johannes gelooft dat het Pasen wordt: het kruis is een aanklacht, maar ook een nieuw begin. Want doordat hij tot het gaatje is gegaan, heeft Jezus ook iets bereikt. Iets nieuws en iets groots. Ik heb een voorbeeld gegeven, zegt Jezus aan het einde van de maaltijd. En op dat moment blijven zijn woorden nog hangen. Maar na Pasen krijgen de woorden betekenis. Gods geschiedenis gaat door.

De aanklacht kan ons benauwen. Zo is het voor Johannes niet geweest. Het kruis heeft hem nieuwe moed gegeven. Liefde bestaat. Ze is er en ze werkt. Ze werkt mooie dingen. Mensen die sterven omdat ze de liefde volhielden, sterven niet voor niets. Jezus heeft een nieuwe weg gewezen. God heeft een nieuwe weg gewezen. Soms kan je er wanhopig van worden als je in de wereld om je heen kijkt. Het cynisme lijkt voor het opscheppen. Maar pas op. De liefde van God is ook warm en barmhartig. Ze zet je op je benen en ze geeft je nieuwe moed.

Vandaag mogen we ons dan behoorlijk te kijk gezet voelen. Jezus wil ons niet vernederen. Hij wil ons bemoedigen. Misschien heeft hij daarom ook wel gewacht met zijn woorden tot de maaltijd waarin hij zijn leerlingen brood en wijn voor onder weg beloofde. Als wij de weg van de liefde gaan, als wij die weg durven gaan, dan is Jezus nooit ver weg. Dat belooft hij ons vanavond.

Amen.